

Meelis Annus
Maaelu Edendamise Sihtasutus

Teie: 06.04.2022 nr 3-1/725

Meie: 20.05.2022 nr 3.1-8/712-1

Juhis rahastamisleping nr 121 kohta

Austatud härra Annus

Pöördusite Maaeluministeeriumi poole rahastamislepingu nr 121 (edaspidi *rahastamisleping*) punkti 8.3 alusel juhiste saamiseks. Olete oma kirjas kirjeldanud olukordi, kus COVID-19 kriisilaenu saanud klient soovib muuta laenu tingimusi ning Teie hinnangul oleks muudetavad laenu tingimused kliendile täitmiseks jõukohasemad, mis suurendaks tõenäosust, et klient tagastab laenu nõuetekohaselt. Soovite teada, kas sihtasutusele kui laenumeeetme haldajale on antud õigus muuta laenulepingu tingimusi ka pärast kriisimeetme sulgemist ja tingimused, et muudetavad tingimused vastavad seni kehtinud kriisimeetme tingimustele. Lisaks palute kaaluda maaeluministri poolt 16. juunil 2020. a välja antud juhise, mis puudutas intresside rakendamist, muutmist.

COVID-19 kriisimeetmeid reguleerib Vabariigi Valitsuse 28. aprilli 2020. aasta määrus „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ (edaspidi *üldmäärus*). Üldmäärusega sätestati üldtingimused kõikidele toetusmeetmetele nende õiguslikust vormist sõltumata, mis seonduvad COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamisega ning eriolukorra lahendamise ja mida rakendatakse riigi 2020. aasta lisaeelarve seaduse alusel eraldatavate vahendite arvel. Seejuures võib toetust anda üksnes riigi 2020. aasta lisaeelarve seaduses sätestatud eesmärgil ja ulatuses. Üldmääruse muudatuse (20.07.2021) kohaselt võis COVID-19 kriisimeetme vahendite jääke kasutada kuni 31. detsembrini 2021.a arvestusega, et selleks tähtpäevaks peavad olema kulud kantud ja finantsinstrumendi rakendamise otsus tehtud. Peale nimetatud tähtaega ei ole lubatud uute kohustuste võtmine. COVID-19 laenude puhul kasutati abi andmiseks rahastamislepingust lähtuvalt kas COVID ajutist raamistikku (alused 3.1 või 3.3) või VTA-määruseid. Euroopa Komisjon on teavitanud, et ei kavatse pikendada COVID-19 ajutist riigiabi raamistiku peale selle kehtivuse kaotamist 30.06.2022¹.

Arvestades praegust olukorda, kus COVID-19 kriis ei ole täielikult lõppenud ning kriisist taastumine on seoses Venemaa agressiooniga Ukraina suunas oluliselt raskendatud, ei ole paljude ettevõtete tegevus taastunud kriisieelsele tasemele. Keerulise olukorra ning ebaselge tuleviku vaates on põhjendatud leevendada laenulepingute tingimusi, kui need suurendavad ettevõtete võimekust laenu teenindada, mis omakorda suurendab tõenäosust, et klient tagastab laenu nõuetekohaselt. Rahastamislepingu lisa finantstoote „COVID-19 laen bio- ja

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_2980
Lai tn 39 // Lai tn 41 / 15056 Tallinn / 625 6101/ info@agri.ee / www.agri.ee
Registrikood 70000734

maamajanduse ettevõtjatele” punkti 2.7 kohaselt on laenuperioodi pikkus üldjuhul kuni 6 aastat ning investeerimislaenude puhul kuni 10 aastat, mis võib vajaduse tekkimisel sisaldada ka maksepuhkust. Seega annab rahastamisleping võimaluse pakkuda laenuvõtjale täiendavat maksepuhkust. Maksepuhkuse vajadust tuleb põhjendada ning maksepuhkuse ajal maksab laenusaaaja igakuiselt laenu tagastamata põhiosalt intressi vastavalt maksegraafikus sätestatule. Küll aga ei saa vähendada juba varasemalt lepinguga kokku lepitud intresse ning seega ei muudeta ka maaeluministri poolt 16. juunil 2020. a välja antud juhust. Eeltoodust tulenevalt annab maaeluminister järgmise juhise:

- Lubada sihtasutusel muuta juba sõlmitud laenulepingute tingimusi (täiendav maksepuhkus, tagatiste muutmine) peale kriisimeetmete sulgemist laenulepingu kestvuse ajal lähtudes kriisimeetmete tingimustes sätestatud nõuetest ja eesmärkidest, rahastamislepingust, kohalduvatest riigiabi reeglitest ning kriisimeetmete rakendamiseks antud Euroopa Komisjoni riigiabiloast.
- Maksepuhkust võib pikendada kuni üks aasta tingimusel, et kogu maksepuhkuse periood ei ületa 3 aastat ning laenu võtjal ei ole võimalik refinantseerida laenu teise krediidi- või finantseerimisasutuse kaudu. Täiendava maksepuhkuse ajal kehtestada kõrgem intress, mida rakendada selle maksepuhkuse perioodi ajal, mis antakse pärast maaeluministri juhise saamist.
- Laenu võtja võib muuta laenuperioodi jooksul tagatist tingimusel, et tagatise suurus vastab rahastamislepingus ning laenuvõtja ja sihtasutuse vahel sõlmitud tingimustele.
- Võimaldada nimetatud muudatuste tegemist kõikidele COVID-19 laenuvõtjatele ühetaoliselt, tegevusvaldkonna erisust mitte rakendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Kruuse

Maaeluminister

Taavi Kurvits
625 6526 taavi.kurvits@agri.ee